

Vnímání mouřenínů v alžbětinské Anglii, Praha 2016, 63s.

Bakalářská práce

Bc. Andrea Bielková

Hlavním problémem, jemuž se autorka rozhodla věnovat svoji bakalářskou práci z historie, je vnímání menšinové skupiny afrického obyvatelstva žijícího v alžbětinské Anglii. Pramenem pro analýzu obrazu Afričanů jako „jiných“ se staly dobové literární texty klasifikované jednak jako produkce oficiální kultury, jednak jako produkt kultury lidové. Vzhledem k rozsáhlosti korpusu textů a konkrétnímu úkolu, bakalářské práci, jež má své limity, autorka vybrala pět dramatických textů (*Othello*; *Kupec benátský*; *Bitva o Alcazar*; *Nadvláda chtíče*; *Titus Andronicus*) z období, kdy je známo, že se v nich projevuje proměna pojetí „jiného“, který je prezentován jako aktivní aktér. Metodologicky se práce opírá o formulaci konceptu „obrazu druhého“ ve výzkumech Semináře obecných a komparativních dějin a u Petera Burke v práci *Eyewitnessing*, kde se však dotýká lidové kultury jen okrajově. Práce se pokouší osvětlit společenský kontext na základě obsahové analýzy dobových literárních textů, v jehož rámci se obraz Afričana, člověka s tmavou pletí, jako specifického „jiného“ vyvíjel.

Hlavní badatelskou otázkou Andrey Bielkové je jaké významné celospolečenské fenomény měly zásadní vliv na formování a transformaci „obrazu druhého“ v oficiální kultuře a v jaký výsledný obraz výše uvedené vlivy vyústily? Zda a jak se projeví v prezentaci prostřednictvím divadla, jež považuje za projev lidové kultury.

Andrea Bielková na své bakalářské práci začala pracovat v roce 2013/2014, kdy se věnovala pojetí jinakosti a výběru korpusu textů, o něž obsahový rozbor opře. Poté dokončila své bakalářské studium anglistiky, které jí dodalo průpravu pro literárně historickou analýzu. Následně se soustředila na své bakalářské téma, ale celá řada okolností vedla k prodloužení práce na tématu. Tím je dán, na jedné straně užitečný odstup od analyzované problematiky, ale i to, že neměla čas se vrátit k teoretickým konceptům po fázi čtení a analýzy textů. Nicméně pro bakalářskou práci je teoretické ukotvení na vyhovující úrovni. Samotný rozbor dramatických textů a v nich obrazu mouřenínů v společenském kontextu alžbětinské Anglie je nápad zajímavý a zcela jistě poskytuje materiál víc než na jednu bakalářskou práci. Její závěry dokazující promítnutí vývoje společenské reflexe jinakosti v divadelních textech je přesvědčivé.

Autorka svůj text vyváženě uspořádala. V úvodu předvedla, jak chápe koncept „obrazu druhého“. První kapitolu věnuje pramenům - dobové cestopisné literatuře, která toto téma v 16. století představila čtenářům. Druhá kapitola rozebírá historický kontext vztahů s Afrikou a

postavení cizinců a Afričanů v alžbětinské Anglii na základě historiografie. Třetí kapitola se soustředí na různé literárně dramatické a s nimi spojené materiální projevy divadelního prostředí, které považuje za projev lidové kultury, aby si v závěru vybrala k rozboru pojetí konkrétních postav v pěti analyzovaných dramatech. Na nich ukazuje posun od pasivní podružné postavy k významné, aktivní postavě v dramatu. Autorka chápe divadlo, které je otevřené i pro lidové vrstvy společnosti jako prostředí formující lidovou kulturu. Pojetí divadla jako prostředí, které vychovává, poskytuje osvětu lidovým vrstvám a tím vstupuje na pole lidové kultury. Autorka toto své pojetí nediskutuje, ani s ohledem na sociální a vzdělanostní zařazení autorů divadelních dramát, ačkoliv se toto téma k diskusi velmi nabízí.

Autorka byla dobře připravená k aplikaci obsahové analýzy dramatických textů. Byla výborně připravená jazykově. Dokázala odlišit historikovu obsahovou analýzu od literárně historické a položit patřičný důraz na sociálně historický kontext. Po formální stránce nemá chyby. Technické provedení (poznámky, citace pramenů a literatury, bibliografii) zvládla výborně. Práce je napsaná kultivovaně. Škoda, že autorka neměla časovou rezervu na to, aby se zamyslela nad používanými koncepty a konfrontovala je i s další teoretickou literaturou. Přes tyto výtky, konstatuji, že Andrea Bielková předložila k obhajobě velmi zdařilou práci, která kvalitou práce s prameny přesahuje nároky kladené na bakalářské práce.

Práci doporučuji k úspěšné obhajobě a navrhuji hodnocení „výborně“

27.1.2017

Prof. PhDr. Lud'a Klusáková, CSc.